

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **F. T.**, zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 3. 2025, č. j. 13 Az 24/2024-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 25. 7. 2024, č. j. OAM-763/ZA-ZA11-ZA21-2024 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Uzavřel, že žalovaný řádně zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a za tímto účelem shromáždil dostatek aktuálních a relevantních informací o zemi původu. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 s. ř. s. Měl za to, že se městský soud nedostatečně zabýval žalobními námitkami týkajícími se neaktuality podkladového materiálu a chybného posouzení uplatněných azylových důvodů. Není možné, aby žalovaný, vzhledem k obsahu zajištěného podkladového materiálu, dospěl k závěru, že se stěžovatel v případě návratu do vlasti dočká spravedlivého zacházení. V zemi původu mu hrozí v souvislosti s vykonstruovaným trestním procesem trestní stíhání a trest odnětí svobody. Trval na tom, že doposud nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci. V zemi původu mu také hrozí pronásledování z důvodu odlišné národnosti, neboť je Tádžik. Nelze vyloučit, že mu po návratu do vlasti hrozí vážná újma, ačkoliv ze strany soukromé osoby, přičemž v důsledku korupce v řadách státních orgánů se na ně nemůže obrátit se žádostí o pomoc. Nesouhlasil se závěry městského soudu, dle nichž je jeho příběh nevěrohodný. Žalovaný odmítl přispět svojí aktivní činností ke zjištění skutkového stavu věci a opomněl pravidlo, dle kterého je třeba v pochybnostech stranit účastníku řízení. Konstatoval, že městský soud pochybil, pokud nesprávný a nezákonný postup žalovaného aproboval, čímž došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces. Rozsudek městského soudu považoval za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. S ohledem na shora uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení

IV.

[4] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu. Plně odkázal na správní spis, na své vyjádření k žalobě, na obsah napadeného rozhodnutí a vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Úvahy městského soudu považoval jasné a srozumitelné a výrok rozsudku za řádně odůvodněný.

V.

[5] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[7] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení

pokračování

za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).

[8] Stěžovatel námitku nepřezkoumatelnosti vznesl pouze v obecné rovině. Rozsudek městského soudu požadavkům přezkoumatelnosti dostál. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na projednávanou věc aplikoval rozhodnou právní úpravu a ustálenou správní judikaturu. Nejvyšší správní soud si je vědom, že při soudním přezkumu vznikají situace, kdy se soud ztotožní s argumentací jedné ze stran sporu. V takovém případě jistě není jeho úkolem v odůvodnění svého rozhodnutí uměle konstruovat jinou formu pro sdělení téhož, aby se tak za každou cenu vyhnul přímé citaci vyčerpávajících souladných závěrů či odkazu na ně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 Afs 186/2014-58).

[9] Stěžovatel namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu, pokud se jedná o naplnění podmínek pro udělení některé formy azylu či doplňkové ochrany. Považoval informace a podklady zajištěné žalovaným za neaktuální, a proto nedostatečně přiléhavé. K tomu Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, že žalovaný musí při posuzování žádostí vycházet z dostatečně aktuálních, důvěryhodných, objektivních a přesných (adresných) informací o zemi původu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. února 2009 č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, nebo ze dne 25. dubna 2019 č. j. 5 Azs 207/2017-36). Městský soud shora uvedená východiska rozhodovací praxe zohlednil. Vycházel ze zpráv o zemi původu, z nichž vyšel i žalovaný (zahrnují také informace o činnosti policie), přičemž tyto lze považovat za dostatečné a přiměřeně aktuální (z let 2023 a 2024). Je třeba připomenout, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41).

[10] Hrozba pronásledování či vážné újmy ze strany soukromých osob může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, pokud by bylo v řízení zjištěno, že státní orgány v zemi původu nejsou schopny nebo ochotny stěžovateli zajistit ochranu ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003 č. j. 4 Azs 38/2003-36, ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41 nebo ze dne 31. 10. 2008 č. j. 5 Azs 50/2008-62). V řízení nebylo zjištěno, že by státní orgány v zemi původu obecně nebyly schopny či ochotny zajistit ochranu před pronásledováním soukromými osobami. Obavy stěžovatele představují aktivity

soukromých osob, jejichž motivace je rovněž soukromého charakteru, přičemž sám stěžovatel tyto výhrůžky nijak neřešil, natož, aby se obrátil na policejní orgán. Pokud jde o posouzení dostupnosti ochrany v takových případech, podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 291/2018-25, „*jakkoliv je Uzbekistán obecně hodnocen jako nesvobodná země s výraznými nedostatky v oblasti politických práv a občanských svobod, po nástupu prezidenta Mirzijojeva k moci v září roku 2016 došlo v zemi k jistému uvolnění, a to i ve vztahu ke kritikům režimu a osobám podezřelým z extremismu. Uzbecké zákony poskytují svobodu vnitřního pohybu, zahraničního cestování, emigrace a repatriace, omezenou pouze požadavkem tzv. výjezdních víz pro vycestování mimo území Společenství nezávislých států*“. Na tento rozsudek navázala řada usnesení Nejvyššího správního soudu (např. usnesení ze dne 1. 9. 2020, č. j. 4 Azs 82/2020-50, ze dne 26. 11. 2020, č. j. 1 Azs 182/2020-29 nebo nedávné usnesení ze dne 26. 9. 2024, č. j. 7 Azs 84/2024-22). Závěr žalovaného a městského soudu, že žalobci nelidské a ponižující zacházení bezprostředně nehrozí, a že stěžovatel mohl a může využít ochrany v zemi původu, se tedy opírá o již existující judikaturu.

[11] Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky, který nelze zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změnách některých zákonů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Snaha o legalizaci pobytu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, nebo ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81), stejně jako ekonomické důvody (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, nebo ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65) nemohou být podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti opakuje žalobní argumentaci a zpochybňuje dostatečné zjištění skutkového stavu věci. Je však vhodné zdůraznit, že judikaturou takto formulovaný důvod přijatelnosti kasační stížnosti byl koncipován toliko jako určitá pojistka vůči zjevně excesivním postupům či rozhodnutím správních orgánů při posuzování otázek mezinárodní ochrany (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2016, č. j. 3 Azs 189/2016-19). Žádný excesivně chybný postup žalovaného, resp. městského soudu, ovšem Nejvyšší správní soud neshledal.

[13] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 53, a usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 18). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů

pokračování

řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. září 2025

David Hipšr
předseda senátu